N^er 131. ROK 1841. SOBOTA 12 CZERWCA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztéry, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Onufrego. Jutro Antoniego z Padwy.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Tomir. Jutro Chotimir.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
6	27" 0" 314	+ 9° 0	2"' 64	Pł Zachodni średni	Pogoda z Chmurami	
9 2	1, 212	+ 14, 2	2, 77	,, Wicher	Chmury	
10	1, 474	+ 9, 7	3, 00	,, słaby	,,	
1	1, 255	+ 8, 5	3, 24	Pł Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
10 2	0, 474	+ 14, 4	4, 62	PPł Zachodni słaby	Chmury	Deszcz
1	26 11, 575	+ 10, 2	3, 42	Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 10 do dnia 11 Czerwca.

Majchrowska Konstancya ob., Glixeli Wojciech, Tarło Adam Hr., Jabłoński Adam., Schajer Karol ob., z Polski; — Michelli Andrzej Sekretarz Legacyi Ces. Ross. Zez Nico., Zuzzo Andrzejewicz Piotr, Negos Paul Piotr xiąże, Romer Henryk ob., z Galycyi.

Wyjechali z Krakowa.

Szweitzer Józef, Szpatański Piotr ob., Michałowski Erazm ob., Philipp Robert., do Polski; — Seibert Szymon ob., Suchan Jakób ob., Waitz Panna, do Pruss.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z WCZORAJSZEJ POCZTY.

— Paryż 1 Czerwca. —

W skutek prawa z dniem dzisiejszém obowiązującego ustaje regularne wydzielanie wsparcia politycznym wychodźcom, dla których izba ostatni nadzwyczajny zasiłek w ilości 1,400,000 fr. przeznaczyła, w przekonaniu że każdy z nich o własne postarał się dotąd utrzymanie, lub otrzymał amnestyą do powrotu.

Rząd ogłasza dwie telegraficzne depesze z Alexandryi pod 21 a z Malty pod 26 maja donoszące o powtórnie zaszłych krokach nieprzyjacielskich między Chinami i Anglią.

Minister spraw zagranicznych zażądał od Anglii wyjaśnienia względem postępowania jéj ajentów z powstańcami na wyspie Kandyi, dla zastósowania się w téj mierze.

— Londyn 1 Czerwca. —

Poczta indyjska przez Marsylię z Bombay nadeszła, przywiozła pod dniem 1 maja ważną wiadomość z Chin otrzymaną. Wojna na nowo wybuchła; dnia 25 lutego Anglicy szturmem wzięli dwie twierdze w Bocca Tigris i postąpili potém aż pod miasto Canton, gdzie tamtejszą faktoryą zajęli. Pomimo to cesarz Chiński postanowił dalej wojnę prowadzić. Komissarz cesarski popadł powtórnie w niełaskę i został w kajdanach do Pekinu odprowadzony. Dnia 22 kwietnia wrócił lord George Bremer z Chin do Kalkuty dla porozumienia się z jeneralnym. Gubernatorem względem dalszych środków w popieraniu wojny przeciw Chinom i za-

raz potém wysłano tam znaczne wojska posiłkowe.

Z nowego Yorku donoszą pod 7 maja że tam pana Mac Leod z Lockport przewieziono, gdzie ma zostawać w więzieniu aż do osądzenia sprawy.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— *Petersburg* 16/29 *Maja.* —

We własnoręcznym ukazie cesarskim, wydanym do rady państwa, pod dniem 16 kwietnia wyrażono: »Jego Cesarska Wys. Cesarzewicz Następca i Wielki Xżę Alexander Mikołajewicz, ma być członkiem rady państwa.«

N. Cesarz Jmć jadąc teraz do Moskwy, zwiedził Nowogrot, Uglicz, Rybińsk, a dnia 12 (24) z. m. mieszkańcy starożytnéj stolicy z radością i błogosławieństwem powitali miłościwego Monarchę.

Minister Sekr. Stanu Królestwa Polskiego, Radzca Tajny Turkułł, powołany został do zasiadania w rządzącym senacie, z attrybucyami i obowiązkami, jakie mają inni ministrowie i głównie zarządzający oddzielnemi wydziałami.

— *Paryż* 23 *Maja.* —

Pan Bourie który przez pana Thiers został odwołany z posady konsula w Beirut, za to że dopomagał powstaniu przeciw Mehmedowi Ali, udał się napowrót w tym samym charakterze do tegóż miasta.

W tych dniach rozdany został członkom izby deputowanych raport komisyi, złożony przez pana Lascases, względem projektu do prawa o kredycie 28,000 fr. na postawienie posągu Napoleona na kolumnie w Boulogne. Komisya wnioskuje za przyjęciem projektu. Wspomniona summa ma pokryć koszta transportu z Paryża do Boulogne, postawienia posągu na kolumnie i niektórych reparacyi téj ostatniéj. Posąg ma wysokości 8 metrów i waży 7500 kilogramów. Statua na placu Vendome ma tylko 3 metry wysokości i waży około 4000 kilogramów.

— *Dnia* 26 *Maja.* —

Uważano dziś niezwykłe poruszeniu między członkami izby którzy liczniéj daleko zgromadzili się niż na poprzednich posiedzeniach. Rozeszła się zaraz pogłoska że na dzisiejszym posiedzdniu miniserowie zapytywani będą czy w przedmiocie listów przypisywanych królowi. Posiedzenie jednak skończyło się bez podobnych interpellacyi. Z porządku przedmiotów wypadało rozstrząanie budżetu dochodów na rok 1842 a ponieważ do ogólnych rozpraw nie zapisał się żaden mówca, przeto przystąpiono do szczegółowych artykułów i pierwsze mówiące o poborze zwykłych poadatków, zostały bez zmiany przyjęte.

— *Londyn* 26 *Maja.* —

Morning Chronicle dowodzi że położenie ministrów zmieniło się, to jest podług opinii torysów, że izba usunęła im swoje zaufanie wtenczas dopiéro, kiedy przy budżecie lord John Russel wypowiedział wojnę monopolom; jeśli zatem ministrowie istotnie stracili zaufanie izby, stało się to właśnie w téj chwili, kiedy nabyli nowych praw do zaufania narodu, a ztąd wniosek że teraźniejsza izba nie odpowiada jego życzeniom.

W City obiega w téj chwili następująca prośba do lorda John Russel: »My podpisani wyborcy miasta Londynu, upraszamy pana, abyś pozwolił w razie rozwiązania parlamentu, umieścić się jako kandydat reprezentujący Londyn:«— Wiadomo że lord Russel reprezentuje teraz małe miasteczko Stroud.

W Manchester postanowiono podać adres przeciwko prawu zbożowemu, z którego pokazuje się, że 10,000 rodzin znajduje się bez roboty i że kapitał fabryk bawełnianych z 30 milionów fst. zmniejszył się na połowę w ciągu trzech lat.

— *Od granic tureckich* 17 *Maja.* —

Nasz korespondent daje do zrozumienia, że rząd angielski podwójną rolę gra w Kandyi. Okręt angielski *Revenge* stoi pod Suda, a instrukcye kapitana Waldegrave i konsula angielskiego niezmiernie są między sobą różne, i sekretne depesze tego ostatniego do kapitana, zalecać mu mają jednanie sobie przychylności powstańców. Liczbę tych ostatnich; podają na 16,000 ludzi.

Podług *Portofoglie Maltese* z dnia 5 maja powstanie ludności chrześciańskiéj w dniu 21 kwietnia, z którego to dnia miano tam ostatnie wiadomości, było powszechném. Ofiarowana przez Mustafę paszę amnestya nie miała żadnego wpływu.

— *Dnia* 19 *Maja* —

Nie ma już najmniejszéj wątpliwości, że powstanie w Bulgaryi zostało przytłumionem, po spaleniu w powiecie Nissa 120 a powiecie Leskowcza 105 wiosek. Turcy którzy dopuszczali się niesłychanych okrucieństw wszędzie pozostali zwycięzcami. Około 1400 rodzin chrześciańskich; liczących razem 9500 głów, schro-

niło się na ziemię serbską, gdzie pod gołem niebem, wystawieni na wszelkie działania niepogody trzymani są w kwarantannie. Jeszcze daleko okropniejszém jest los tych którzy uciekli w góry, ponieważ nic pozostanie im nic jak umrzeć z głodu albo poddać się turkom na łaskę, co zwyle dotychczas kończyło się na najstraszniejszych męczeństwach. Ci co uciekli do Serbii po największéj części zabrali swoje dostatki, składają się one w ogóle z 900 koni, tyluż wołów, około 40,000 owiec, 500 świń i t. p.

Podług listów z Konstantynopola przeciwne wiatry niedozwoliły dotychczas Tahirowi paszy odpłynąć do Kandyi; jednakże kilka statków z wojskiem już się tam udało.

— *Dnia* 20 *Maja.* —

Podług listów z d. 14 b. m. któreśmy ostatnim parопływem z Aten otrzymali, dotychczas nie przyszło w Kandyi do rozlewu krwi, ponieważ Mustafa pasza postępuje z największem umiarkowaniem i nieopuszcza żadnego kroku dobroci aby spokojność na wyspie przywrócić. W Kanea niecierpliwie czekano na dojście nowych depeszy z Kostantynopola, i obawiano się żeby porta nie poleciła Mustafie paszy użyć środków surowych. Już zapewnie uskutecznione w téj chwili odpłynienie z stolicy Turcyi znacznéj eskadry z wojskiem lądowem, potwierdza te obawy, które w całéj Grecyi są podzielane. Siłę Kandyotów podają na 15—20,000, z których jednak zaledwie 5000 ma broń palną. Kandyoci w ostatnich czasach otrzymali nie jedno wzmocnienie w ludziach z stałego lądu greckiego, albowiem kilku bandom udało się ujść baczności rządu greckiego który wszelkich używa sposobów aby przeszkodzić odpływaniu kandyotów i innych greków do Kandyi. I tak niedawno niejaki Nicolas Kalammanitras dostał się z licznym oddziałem do obozu kandyotów, i został tam za przybyciem swojem z wielką radością powitany. Gdyby przyszło do krwawego starcia, rezultat bardzo jest wątpliwy, mimo korzyści jaką artylerya mogłaby nadać Turkom.

Ostatnie doniesienia z Archipelagu mówią z wielką pewnością o wybuchu znakomitych niespokojności w południowéj Macedonii. Chrześcianie zdają się wszędzie powstawać i chcieć walczyć o polepszenie stanu. Głównym punktem zebrania dla rajasów macedońskich ma być przylądek Monte Santo (Athos), gdzie oni warowne już z saméj natury miejsca które zajmują jeszcze równie od strony morza jak i od lądu niedobytemi chcą uczynić. Powstańcy mają otrzymywać z klasztorów wszelkiego rodzaju wsparcie, a nawet utrzymująże w szeregach ich znajduje się wiele mnichów. Wiadomo że na przylądku Athos znajduje się około pięć tysięcy mnichów którzy mieszkają w trzydziestu tamtejszych klasztorach. Między najznakomitszemi przywódzcami chrześcian, wymieniają niejakiego Karatasso.

— *Alexandrya* 6 *Maja.* —

Przeszło od dwóch tygodni oczekiwano tu codzień przybycia czterech konsulów z Konstantynopola, ale dotychczas nie widzimy ich i Bóg wie kiedy oni tu przybędą. Mehmed Ali powiada każdemu kto tego chce słuchać, że już wszystko jest załatwione zupełnie, że wszystko czego żądał spełnione zostało. Z tego powodu w pałacu panuje wielka radość. Aby jednak fellachów niespodzianie ucieszyć późniéj tą wiadomością, teraz rozpisano nowy wielki pobór na kmieci, służących niemających miejsca i oślarzy w całym Egipcie. Okazuje się z tego, że armia, która w lutym ograniczoną została na 56,000 ludzi znacznie będzie zwiększoną, co z treścią firmanu inwestytury nie małą tworzy sprzeczność. — Mehmed Ali ma się dobrze w swojéj *quasi* kwarantannie, a Ibrahim pasza niecierpliwi się, że nagle został bezczynnym: Ale obaj bystry wzrok zwrócili na Syryę, gdzie wszystko idzie na przewrót. Wprawdzie zbywa nam na pewnych wiadomościach, ale to wiemy pewno, że rozmaite tamtejsze pokolenia stanowczo odmówiły opłacania podatków. Korpus arnautów, który chciał upokorzyć maronitów został wypędzony z Libanu, a tureckie oddziały stojące w Naplus cofnęły się także ku brzegom. Do tego jeszcze dodać trzeba niespokojności w Kandyi, gdzie dywan zostawił starego przyjaciela Mehmeda Mustafę paszę i piesze pułki egipskie. To położenie rzeczy bardzo jest mile naszemu paszy.

Dopóki Mustafa pasza zostawał pod rozkazami Mehmeda Ali, spokojność w Kandyi nie była ani na chwilę zachwianą od roku 1833, dla tego dziwném jest, czemu przy tych samych środkach utrzymania porządku dozwolił wybuchnąć powstaniu. Że nie żartem miał zamiar uczynienia się nie podległym, o tém wątpią, ci co go dobrze znają, jego posiadłości w Egipcie są nietykalne i zawsze jeszcze zarządzane są w jego imieniu, prócz tego należy on do najstalszych i najbardziéj doświadczonych przyjaciół Mehmeda Ali.

— *Belgrad* 13 *Maja.* —

W północno-zachodniéj części Bulgaryi, na scenie teraźniejszych okrucieństw dzikich Albań-

czyków, okazał się najokropniejszy głód, okka (dwa funty) chleba z niesianéj mąki doszła już ceny 9 piastrów. Łatwo pomyśleć że przy teraźniejszéj niepewności względem istotnego stanu rzeczy w głębi Rumelii, obiegają tu najbardziéj awanturnicze pogłoski, których nawet nie warto powtarzać, bo niezasługują na najmniejszą wiarę.

Xiąże Michał serbski opuścił znowu Kragujewatz, i znajduje się na drodze do Belgradu. Wahanie się w wyborze rezydencyi które postrzegać się daje w dworze xiążęcym, daje wierny obraz niespokojności i pomięszanie jakie panuje w Serbii od 18 kwietnia. Mianowanie jednego wnuka Czerni Jerzego (nazwiskiem Alexandra), jenerałem adjutantem xięcia Michała; należy także do téj rubryki, a przynajmniéj sprawia wielkie wrażenie z powodu dawnéj nieprzyjaźni jaka trwała między rodziną xiążęcą i Czerni Jerzego.

Rozmaitości.

W Paryżu odbyło się wesele szczególne. Pan M... jeden z najbogatszych kupców żelaza, którego majątek blisko milion wynosi, żenił syna swego z panną znakomitego domu. Niechciał, aby tak ważny obrzęd odbył się w nieobecności własnych krewnych. Pan M... nim doszedł do znacznego mienia, był prostym kmiotkiem i trudnił się pobielaniem narzędzi kuchennych. Przez szczególny wypadek pokrewieństwo jego w bliższym lub dalszym stosunku całą wieś zajmowało; zaprosił tedy i kosztem swoim sprowadził do Paryża przeszło kilkudziesięciu wieśniaków i wieśniaczek, którzy po odbytem nabożeństwie, zebrali się w jednym z najpyszniejszych salonów Paryzkich. W liczbie przybyłych krewniaków był muzykus wiejski; przywiózł z sobą skrzypce, a gdy odpoczywała orkiestra, on przygrywał narodowe tańce Sabaudzkie. Zabawa była nader wesoła; a widok ubiorów wykwintnych obok prostego i skromnego stroju wieśniaczego, był szczególny, rozrzewniający i budujący.

— Damy z Georgii słynne są na wschodzie ze swojéj piękności, regularnością rysów i wspaniałością kibici. Snieżna białość ich płci podwyższa jeszcze kruczy kolor włosów i brwi; gdy idą za mąż nie opuszczają więcéj domu poświęcając się zupełnie gospodarstwu, wychowaniu dzieci, i nie zadługo tracą wdzięki; ponieważ same karmią. Częste używanie kąpieli siarczanych pomnaża ich tuszę, która tem bardziéj uderza, zwłaszcza że przekładają w odzieży wygodę niż obścisłość. Damy nie znają co jest praca, ale wszystko każą uskutecznić sługom. Na czole noszą dyadem z którego spada zasłona muślinowa na sploty włosów i na szyję, tunika obejmuje ich talję i zostawia plecy nieokryte.

— W dzienniku *de Venges*, czytamy następujące oryginalne doniesienie: »Jegomość nie mający dużo czasu szukać sobie żony, zaprasza wszystkie damy, nie mające dużo czasu do czekania na męża, aby zgłosiły się pod adressem *X.* do redakcyi tejże gazety. Damy nie mające 10,000 fr. majątku, zechcą sobie fatygi oszczędzić.

Doniesienia Urzędowe.

Szyfra Friszbier, subkolektorka trudniąca się sprzedażą lossami na loteryę klassyczne uwiadamia niniejszém prześwietną publiczność że zaskarżenie pana Adama Szancer o zbrodnie oszustwa było niesprawiedliwe, o czém wyrok sądu następujący, świadczy.

TRYBUNAŁ I. INSTANCYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W sprawie staroz. Szyfra Friszbier o zbrodnią oszustwa przez Adama Szancer obwinionéj, w drodze kwalifikacyi pod rozpoznanie sądowe przychodzącéj, w myśl § 273 kk. Cz. I. dla braku poszlaków prawnych zarzucanéj zbrodni od dalszego postępowania odstąpić postanawia, (podpisano) *Dudrewicz*, *Ekielski*, *Komar*, *Bogucki* protokulista, uchwalono na posiedzeniu Trybunału I. Instancyi dnia 2 czerwca 1841 r. (podpisano) *Bogucki.*

Za zgodność niniejszego odpisu z oryginalnym wyrokiem w protokóle obrad spraw karnych zamieszczonym, świadczy protokulista rady spraw karnych przy Trybunale I. Inst. W. M. K.

(1r.) *Bogucki,*

Doniesienie prywatne.